

Standpuntnotie

Onderwerp: Interactie tussen visserij en natuur
Aan: Deelnemers Ronde tafelgesprek 2de kamer op 23 juni 2021
Van: Merijn Tinga, Plastic Soup Surfer, voorzitter St. Plastic Free Sea

De gevaren en gevolgen van plastic staan steeds meer in de belangstelling in de maatschappij. Naast de gevolgen van het macroplastic vervuiling in de vorm van verstrikking of verstikking van oa zeeleven is er groeiend bewijs dat bovendien microplastics (de polymeren) en de aan de plastics toegevoegde additieven een negatief effect hebben op individuen binnen een ecosysteem.

Er is binnen de maatschappij een groeiend besef dat plastic niet in het milieu terecht moet komen. Er is steeds meer aandacht voor vispluis als gevolg van de toegenomen aandacht voor beach-clean-ups en zwerfafval-opruim-initiatieven. Een recent voorbeeld is het metershoge 'vispluis' kunstwerk dat stichting Centree liet maken en in het centrum van Zierikzee tentoongesteld staat.

VISPLUIS

Vispluis of 'pluis' zijn oranje of blauwe plastic draden die in trossen/paardenstaarten onder visnetten uit de bodemvisserij (o.a. schol, tong en garnaal) geplaatst worden. De trossen plastic draden werken hierbij als een buffer tussen de bodem en het net, waardoor het net beschermd wordt tegen slijtage.

In ontwerp en toepassing is vispluis bedoeld om af te slijten en daarmee in zee terecht te komen.

Als gevolg komen er jaarlijks veel pluisdraden in zee terecht. Pluis is gemaakt van polyethyleen, een type plastic dat biologisch niet afbreekt maar afbrokkelt in alsmaar kleinere stukjes (microplastics). Vogels en andere zeedieren kunnen verstrikt raken in het pluis en het vervuult de stranden.

VERLIES

Vispluis al jaren het meest gevonden plastic afval is op de Nederlandse Noordzee stranden volgens de gegevens van landelijke strandafvalonderzoek. Het grootste deel wordt gebruikt door de Nederlandse en Belgische bodemvisserij op tong, schol en garnalen. Geschat is dat in Nederland jaarlijks in totaal 100-200 ton pluis aan netten wordt bevestigd. Het onderzoeksbureau Tauw concludeert dat er **50-100 ton per jaar in zee verdwijnt**. Pluis is vanuit de Nederlandse visserij de voornaamste bron van plastic in het milieu.

ROUTEKAART

Er wordt al sinds 2013 aan oplossingen gewerkt en aan alternatieve materialen. Waarbij biodegradable plastic op dit moment het meest kansrijk is. Het is nodig (zomer)testen te versnellen zowel voor biologische afbreekbaarheid als verlies.

De uitfasering van conventioneel (plastic) vispluis is het meest effectieve middel is om de vervuiling van vispluis definitief te stoppen en de Nederlandse overheid deze ambitie in het Ontwerp Programma Noordzee inmiddels heeft vastgelegd.

De afgesproken Europese drempelwaarde van 20 stuks per 100 meter strand nog niet behaald is en dat Nederland zich heeft gecommitteerd aan de United Nations' Sustainable Development Goal 14.1: significante vermindering van de vervuiling van de zee.

Een heldere routekaart voor de volledige uitfasering tot 2027 te formuleren met een tussentijds doel dat in 2025 tenminste de helft van Nederlandse visserij schepen die conventioneel (plastic) vispluis gebruiken zijn overgestapt op milieuvriendelijke alternatieven.

Als stimulans voor overstap zou biopluis fiscaal aantrekkelijker gemaakt kunnen worden.